

KATARINA MITROVIĆ

Nincs minden háznak udvara

(verses regény, részlet)

Orovec Krisztina fordítása

Dordének,
akit soha nem szólítottam a nevén

Üvegszem

Milica. Huszonhárom éves. Albérletben él, egy lakótársnővel. Az apjára vonatkozó kérdéseket ignorálja, bátyját és anyját kelletlenül, szűkszavúan említi. Egy játszóházban dolgozik, bár szívesebben lenne író. A kérdésre, hogy mi a véleménye a gyenge emberekről, azt mondja, undorodik tőlük. Arra a kérdésre, hogy ő maga erős-e, megrázza a fejét. Remeg a keze, mintha erővel vették volna rá, hogy idejőjön. Pedig nem. Úgy gondolja, valami nincs rendben vele. Ezt az érzést hordozza magában egész életében. A valóság teher számára, nehezen viseli a mindennapos fürdést, evést, öltözködést. Az emberek fárasztják, de egyedül még fáradtabb. Félt a hirtelen zajoktól, a repülőn való utazástól, az elalvás előtti pillanatoktól, a bohócoktól, az erőszakos eszméletvesztéstől, az alvászparalízistől, a démoni alakokat öltő vízpáratól és a majdani szorongásrohamoktól. Azt állítja, álmaiban képes irányítani az eseményeket. Szenved attól, hogy nem tud felébredni, amikor akar. Ez klausztofóbiát okoz nála, az elméjét börtönnek érzi. És ilyenkor lesz öngyilkos. Minden éjjel másképp. Nem tud a mában élni. Van néhány jövőváltozata, ezekben tölti az idejét. Amikor félt, akkor ezek nem jók, amikor részeg, akkor jobbak. Megemlíti, hogy a pszichoterápia drága. Különben már korábban eljött volna.

kihúrom a nadrágomból lógó cérnaszálat
szorosan az ujjaim köré tekerem
ő összefüggéstelen kérdéseket tesz fel
rejtett értelemmel
ő – a nő, aki a pszichiáterem lesz
mindig jegyzetel, amikor elakadok
azt képzelem, talán karikatúrát rajzol rólam
a háta mögötti falon portrék lógnak
talán régi páciensek portréi
talán engem is kiakasztana
a kárörvendőn vigyorgó fejek közé
közben megjátssza, hogy a szaros munkáját végzi
napsütötte bőrrel, mert nemrég
jött haza a tengerről
valószínűleg jól keres
erről árulkodik a cipője
a költői kérdések
és foghíjas válaszok
összevisszaságává terebélyesedő
beszélgetésünkből
új szempillaspirált fog vásárolni
nem is akármilyet
nem tudom, minek ülök itt
jobb lenne, ha az utcán találomra
leszólítanám az első utamba kerülő embert
és beszélnék neki valamit
az ágyban fekvő késekről
a vakságról
a nyughatatlan bolyongásokról
amelyek alighogy megismert
emberek lakásán végződnek
még meg is innánk valamit
egy üveg whiskyt vagy hideg sört
nála kötnénk ki, a lakásán

ha lenne lakása
ha létezne ez a személy egyáltalán
erre gondolok, míg megpróbálom
a nő kézmozdulataiból kitalálni
mit ír arra a kibaszott papírra.
Az első húsz perc után
az első pszichoterápiámon
amelyen úgy érzem magam
mint egy állásinterjú, egy olyan
munka előtt, amit nem is akarok
eszembe jut, hogy amint megérkeztem
a fürdőszobába rohantam
és ittam egy korty vizet
az idő megnyúlt
mint a kék ráógumi
tízéves koromban a számban
amely elnehezedik az elgörbülő házban
a távozás is elodázódott
a nő halk kérdéséig:
„Minden rendben?”
Ugyanabban a percben a csobogó víz
hangja segített odavarázsolni
a kézmosás hamis aktusát
és elrejteni a pedánsan elrendezett polcokon való
kíváncsi motozásom zaját.
Az egyik rekeszben a mosogatószer mögött
dugicigi lapult
nem tudom, minek neki
a mosogatószer a cigaretta helyett
csak műanyag poharai vannak
melyekből langyos vizet szürcsöl az összeszorult torok.
A helyiségben, ahol ülünk
két egyforma fotel áll
a sarokba szorítva

egymással szemben
ikerpár
vannak itt még dolgok
de elfordítom a tekintetem
mert hallom a kérdő mondatot.
„Miért jött Ön igazából?”
Kihangsúlyozta ezt az *igazából*
gőgösen és utálatosan
beleszédültem az igyekezetbe
hogy kitöröljem a fejemből
azt, amit reggel óta
ismételgettem magamban.
„Attól félek
hogy véletlenül megölöm magam.”
Gyülemlenek a ráncok a két szeme között
a választ fontolgatja
vagy a cigarettájára gondol
így van időm helyesbíteni.
„Amiatt szorongok
hogy véletlenül megölöm magam.”
Azt hiszem, ő nem érti, mi a különbség
a *félelem* és a *szorongás* között
nem úgy érti, ahogyan én szeretném
ez idegesít
őt meg valami más érdekli.
„Mi az, hogy véletlenül?”
Ettől a kérdéstől
elcsúnyult az arca
valahogyan csábosan
ha elnevetné magát
kiugrana az ínye
úgy tűnik nekem
emiatt megharagszom
habár ő nem tehet róla

hogy pont ilyen az ínye
de ebben a helyiségben
egymásra vagyunk utalva
ő – egy betonlapzatra helyezett szobor
én – egy összenyomott gyurma
olvadozok az ő játszóterén
óvatosan tákolom össze a válaszokat
azt képzelem, hogy egyetlen tévesen
elejtett gondolat választ el attól, hogy
F41.1
F20.0
F31.9
F32.1
F42.9
F60.3
F43.1.
Félek
mindattól, amit előző éjjel
olvastam a neten
félek, meg ne említse az
aggasztó diagnózissá összeálló betűket
elmesélem, hogy
a minap alvajártam
soha még nem tettem ilyet
és nem tudom, most miért esett meg
ez a mezítlábas kísértelés a teraszra
miközben mohón elnyelt a sötétség
engem, az üvegszememet
meg a lakótársnőmet, aki utánam szaladt
és élesen felsikoltott
ez felébresztett.
Mélyen
nyugtalanul
remegve lélegeztem

nem tudtam, álmodom-e
meglöktem
ő arrébb lépett
a kezem ott maradt a levegőben
mint egy játékbabáé, ha elszakad
és megszólalt.
„Bazmeg. Mi van veled?”
Nem volt kész válaszom
az undorára
a szürke álarcára
amely a görcstől már repedezni kezdett
ölelésre volt szükségem
megelégedtem volna
az ő csontos testével is
ha megölelhetem
ehelyett
sértődötten rohantam a szobámba
reméltem, büntudata lesz
a talpam odatapadt a csempére
belém mart a félelem
féltem párnára hajtani a fejem
nem alszom már napok óta
félelek attól
a gyakran visszatérő álmodtól
az ablakból való kiugrástól
aggaszt
hogymeg egyszerre fogok
alvajárni és ezt álmodni
és hogy akkor majd tényleg kiugrok
véletlenül megölöm magam
és senki sem fogja elhinni
az utánam maradó embereknek
hogy ezt nem szándékosan tettem.
„Kik ezek az emberek?”

Kérdezi.

Azok, akik szeretnek engem

mondanám

de nem sikerül

mert megcsörren a terapeuta mobilja

gyári csengőhang és repedt kijelző

sürgős hívás és iszonyúan hangos cipőkopogás

mielőtt bezárkózna a szomszédos szobába

felálllok

fülelek, miről beszél

de mivel suttog

nem tudom kivenni a szavait

előveszem a mobilt

fotókat készítek a portrékról

a magányos oklevelekről

a könyvhalmokról

a kis papírhajóról a vitrinben

a sarokban álló fémágy

kórházi hangulatot áraszt

a ráterített zöld lepedő miatt

remélem, nem ott végzem

ahogy visszajön

kinyit egy dobozos Sprite-ot

a nadrágjába törli a kezét

időnként felvillan a repedt kijelzője

később egyre gyakrabban

érkeznek a Viber-üzenetek

a pittyenések között

meggondolatlanul a fiáról beszél

akinek valahová el kell mennie

nézem a jegygyűrűjét

a gyűrűsujján

elképzelem, milyen lehet a férje

majd arra gondolok

talán nincs is férjnél
és hazudik, mint a vízfolyás
nem is pszichoterapeuta
hanem egy klónozott hústömeg
amely foglyul ejtette a valós személyt
a pincében tartja megkötözve
minden reggel eljön a rendelőbe
helyette
megjátssza, hogy ő az
elűzte a korábbi pácienseket
és újakkal dolgozik, akik
nem tudják, hogy néz ki a régi terapeuta.
Erős késztetést érzek arra, hogy előadjam
a klónozásról szóló elméletemet
meg hogy mennyire gyűlölöm az ínyét
és a repedt telefonját
de még mielőtt belefognék
faggatni kezd.

„Gyógyszerallergiája van-e?”
„Nem akarok gyógyszert szedni.”
„De korábban szedett?”
„Igen.”
„Miért?”
„Kisvárosban felnőni unalmas.”
„És még miért?”
„Jól passzol az alkoholhoz.”
„Milyen gyógyszereket?”
„Benkica, Xalol, Xanax, Bromazepam,
Diazepam, Lorazepam...”
„Drogok?”
„Igen.”
„Melyek?”
„Eki, MDMA, kokain.”
„Marihuána?”

„Azt hittem, az nem számít.”

„LSD?”

„Attól félek.”

„Abortuszok?”

„Nem.”

„Vetélések?”

„Nem.”

Megszakítom az értelmetlen kérdéssort.

„Vehetek egy cukorkát?”

Biccent

a haja be van lőve

túl sok figyelmet fordít a kinézetre

strapás lehet

veszek egy cukorkát az asztalon levő tálból

ropogtatom a fogaim között

várom, hogy kifolyjon a töltelék.

„Igazából mi baja Önnek?”

Ezt kérdezi, és néz rám.

Nem tudom elmondani

nem ismerem magát

félek ettől a fémágytól

megrémítenek a kérdései

és nem tudom, mit keresek itt.

Ez az, amit mondani szeretnék

de hallgatok

pénzt nyomok a napbarnított kezébe

ő marasztal

én inkább mennék már

mindez elhúzódik, szavak nélküli jelenet

képeletben

szétzúzok mindent a rendelőben

becsomagolom magam a zöld lepedőbe

képeletben sem könnyű megfulladni

a valóságban

esetlenül sietek ki
nyitva hagyom magam mögött az ajtót
nem vettem el a visszajárót
ha drámai a távozás
a visszatérés lehetetlen
de mindegy is
majd eljövök a jövő héten.